

Teemoja puumarkkina- selvitykseen

*Viitanen Jari, Leppänen Jussi, Kniivilä Matleena, Mutanen Antti,
Lintunen Jussi, Haltia Emmi, Mikkola Jarmo ja Mikkola Eero*

Luonnonvarakeskus

Marraskuu 2023

Vain puumarkkinatyöryhmän käyttöön

Puumarkkinaselvityksen mahdollisia osa-alueita

- 1) Puun riittävyys uusiin investointeihin Suomessa
- 2) Suomi osana Itämeren alueen puumarkkinoita
- 3) Lopputuotemarkkinoiden kysynnän muutosten vaikutus puumarkkinoihin
- 4) Suomen puumarkkinoiden sisäinen dynamiikka
- 5) Kilpailuolosuhteet
- 6) Lainsäädännön muutosten ja ohjauskeinojen vaikutus puumarkkinoihin

Mahdollisia teemoja 1 (3)

1) Puun riittävyys uusiin investointeihin Suomessa, puutavaralajeittainen tulevaisuusanalyysi

- Alueelliset erot Suomessa, painopisteen muutos Venäjän tuonnin päätyttyä
- Muiden metsien käyttömuotojen (suojelu, metsäkato, monimuotoisuus, ennallistaminen) lisääntyvä vaikutus puun tarjontaan
- EU-politiikkojen, kuten luonnonläheisemmän metsänhoidon (closer-to-nature forest management) ja ennallistamisasetuksen, vaikutukset puun tarjontaan
- Hiilensidonta ja hiilikauppamarkkinoiden kehittyminen sekä niiden vaikutukset puumarkkinoille
- Energiamurroksen/siirtymän ja vaihtoehtoisten energialähteiden kehittymisten vaikutus. Puupohjaisen energian saatavuus ja tuleminen markkinoille.

2) Suomi osana Itämeren alueen puumarkkinoita

- Raakapuun tuonti Venäjältä on loppunut. Pystytäänkö tuontia muualta Itämeren alueelta kasvattamaan?
- Raakapuun kauppavirrat Itämeren alueella
- Raakapuun hinnoittelu Itämeren alueella

Mahdollisia teemoja 2 (3)

3) Lopputuotemarkkinoiden kysynnän muutosten vaikutus puumarkkinoihin

- Hinnoittelun transmissiomekanismi ml. valuuttakurssivaikutukset
- Lopputuotteiden kysyntöjen muutosten vaikutusten välittyminen esim. sahatavaramarkkinoilta puumarkkinoille

4) Suomen puumarkkinoiden sisäinen dynamiikka

- Metsänomistaja 2020 -aineistoon pohjautuvien puuntarjonta-analyysien teko (vrt. aikaisemmista aineistoista (MO2010, MO2000, MO1990) tehdyt puuntarjonta-analyysit.
- Perhemetsänomistuksen rakennemuutoksen eteneminen ja tulevaisuuden puuntarjonta
- Kysynnän ja tarjonnan hintajoustojen estimointi valtakunnallisesti ja alueellisesti
- Hintamekanismien välittyminen Suomessa eri alueiden välillä. Esim. mikä suuralue on hintajohtaja ja -seuraaja?
- Metsätuhojen vaikutusten paikallisuus ja välittyminen alueiden välillä
- Puumarkkinoiden ja hakkuiden sääriippuvuuksien analyysi: esim. miten hyvät vs. huonot puunkorjuutalvet vaikuttavat puumarkkinoiden ja hakkuiden dynamiikkaan, muuttuvatko korjuuajankohdat ja -teknologiat ilmaston muutosten myötä?

Mahdollisia teemoja 3 (3)

5) Kilpailuolosuhteet

- Monopoli, duopoli, oligopoli vaiko oikeaa kilpailua?
- Pystykaupat vs. hankintakaupat
- Informaatio ja sen välittyminen puumarkkinoilla. Uusien hinnoittelumallien, kuten runkopuuhinnoittelun, tuleminen markkinoille. Metsänomistajille suunnattavan koulutuksen tarve.

6) Lainsäädännön muutosten ja ohjauskeinojen vaikutus puumarkkinoihin

- Verotuksen vaikutuksia puun tarjontaan ja metsänomistusrakenteeseen: tasaveroasteet, progressiiviset veroasteet, tuloon kohdistuva verotus, pääomaan kohdistuva verotus (mm. pääomaverokanta, ansiotuloverokannat, perintö- ja lahjaverotus, metsäverouudistukset), yhtenä mahdollisuutena myös vertaileva tutkimus Ruotsiin.
- Julkisen tuen ja tukitoimien merkitys, mm. tuleva Metka (2023 asti Kemera), luonnonsuojelulain aiemmat (ennen nykyistä lakia) ja tulevat (nykyisen lain) rahoituskeinot

Toteutus

- Edellä mainituista teemoista voidaan valikoida tärkeimmiksi katsotut
- Ehdotuksia tarkemmaksi sisällöksi voidaan suunnitella kun kiinnostus eri teemoja kohtaan on selvillä
- Toteutuksen laajuus riippuu saatavilla olevasta rahoituksesta
- Alustava arvio kokonaisbudjetista 350-400 000€ vuosille 2024-25
- Jos löydämme vähintään kolme rahoittajaa, Luken PPP-malli voi tulla kyseeseen (Luke mukana omarahoitusosuudella)

<https://www.luke.fi/fi/palvelut/public-private-partnership>

Kiitos!

Löydä meidät verkosta

 luke.fi

Tilaa uutiskirjeemme ja pysy jyvällä!
luke.fi/uutiskirje

Luonnonvarakeskus (Luke)
Latokartanonkaari 9, 00790 Helsinki

